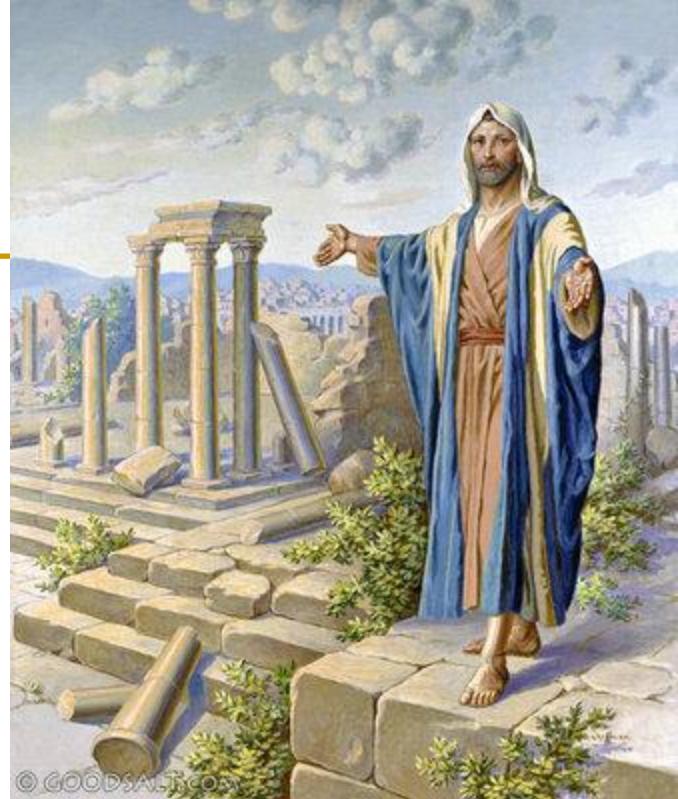

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ak. g. 2022./23. ECTS 6
utorkom 8:15 i srijedom u 9:15

Hagaj – *Blagdanski*

**Pravi prorok,
prorok Božje prisutnosti**

Uskrsnu (Ps 95)

A musical score for a hymn. The key signature is G major (one sharp). The time signature is common time. The melody consists of quarter notes and eighth notes. The lyrics are written below the notes, corresponding to the chords above them.

D Hm G A Hm G A D

Us - krs - nu Go - spo-din, A - le - lu - ja! Us - krs - nu ka-ko re - če!

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ak. g. 2022./23. ECTS 6
utorkom 8:15 i srijedom u 9:15

Proroštvo i apokaliptika

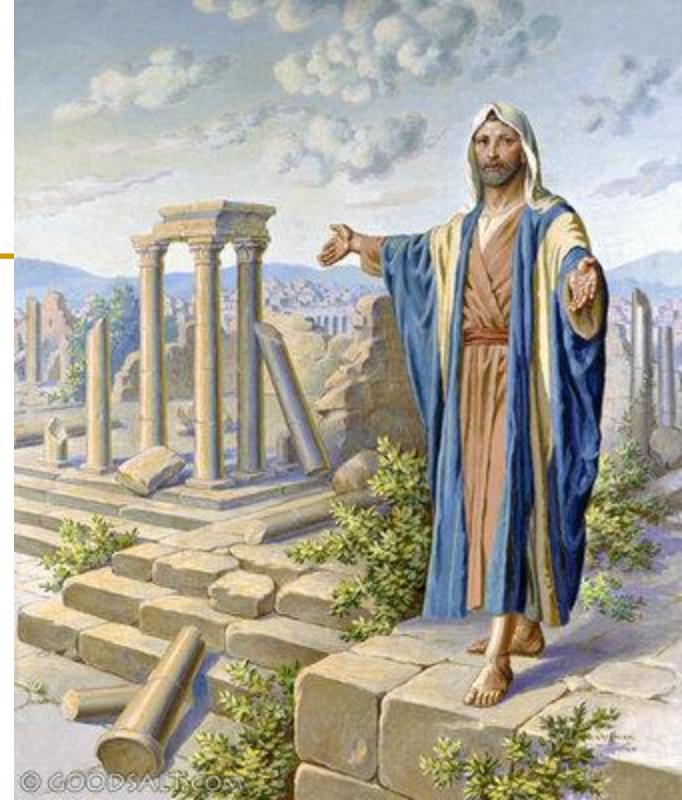

amdg.ffrz.hr → nastava → FTI

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ak. g. 2022./23. ECTS 6
utorkom 8:15 i srijedom u 9:15

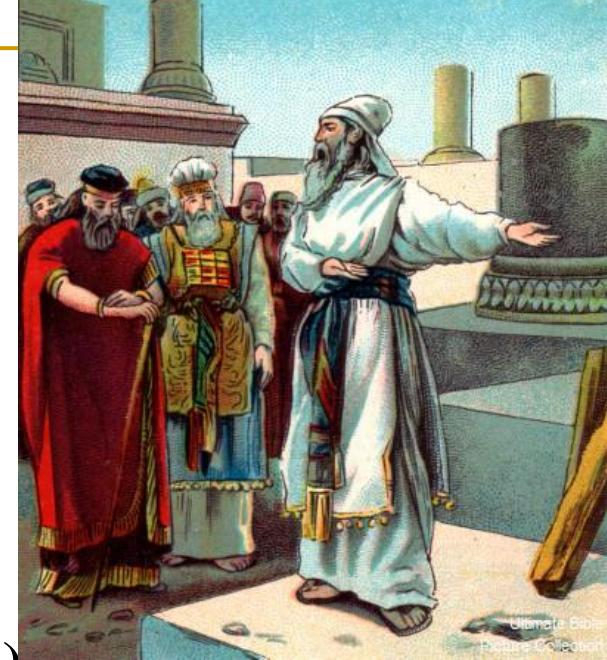
Hagaj – *Blagdanski*

**Pravi prorok Doma Gospodnjega,
prorok Božje prisutnosti koji traži
pozorost srca i naviješta mir**

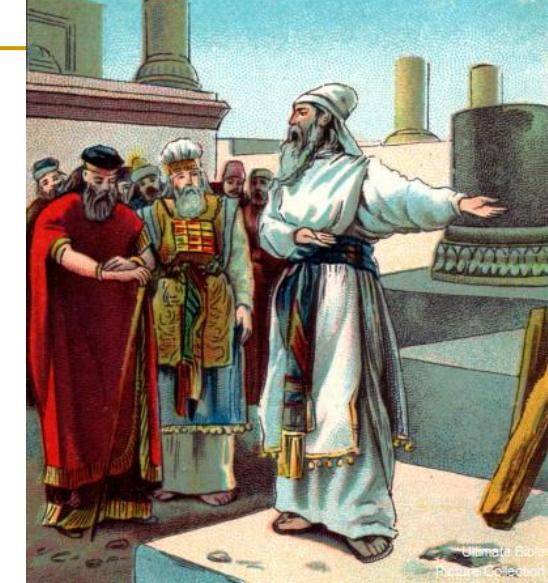
Posebnosti

- Ponovljena Božja poruka (1,13; 2,4):
- „Ja sam s vama” – samo tu tako
 - Usidreno proroštvo (2,5):
- Kod Izlaska obećao sam da moj Duh ostaje posred vas (2,5)
 - Ponovljen zahtjev (1,5; 1,7; 2,15.18[2x])
- **5x שם לבב usmjerenje srca**
 (“razmotrite”, “pripazite”)
 - Rijetko spomenut predmet u 2,23 (14x u HB)
- Pečatni prsten
 - Zerubabelu: „moj pečatni prsten” (usp. Pj 8,6)
 - Zaključak Knjige

Pravi prorok

- Titula נִבְיָא + član ha 5x 1,1.3.12.; 2,1.10
 - Potvrda u 1,12:
- Andeo Gospodnji מֶלֶךְ יְהוָה 1,13)
- Proročka formula 5x: i dode Riječ Gospodnja
 - Prorok instrument 3x 1,1.3; 2,1
 - *po ruci* (usp. Mal 1,1; Zah 7,7.12)
 - Riječ proroku 2x 2,10.20
- Glasnička formula: „ovako govori Gospodin + Sabaot” 5x 1,2.5.7; 2,6.11
- + svjedočenje 3x govori יְהוָה (1,8) + Sabaot (2,7.9)
- Formula Riječ Gospodnja 12x 1.9.13; 2,4[3x].8s.14.17.23[3x]

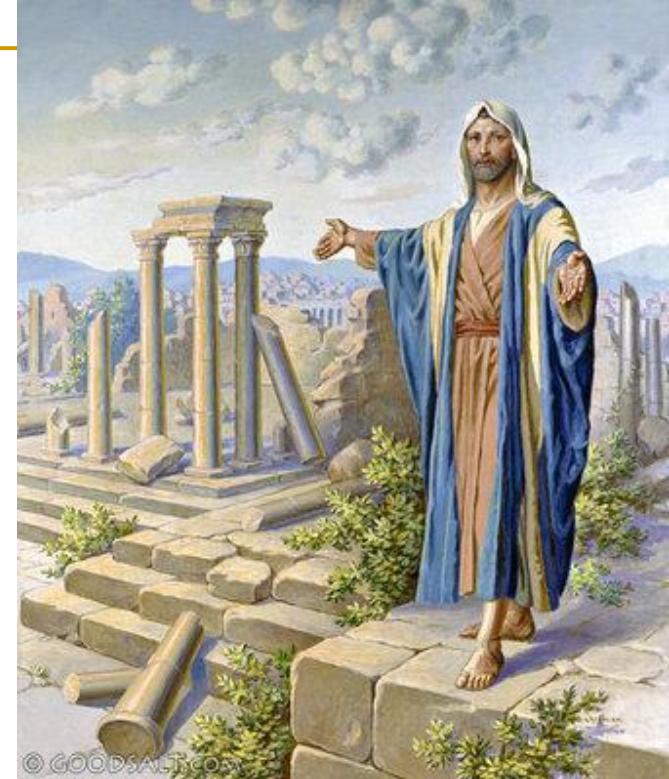
Vrijeme u Hag

- Referenca 4x 1,1.15; 2,1.10
- **2. godina Darijeva**
 - Darije = obnova Hrama
 - **Datumi:**
- **1. 6. (1,1)**
 - 1. proroštvo, 2. proroštvo uz isti datum (1,3)
- **24. 6. (1,15) – početak radova**
- **21. 7. (2,1) – treće proroštvo**
- **24. 9. (2,10.18.20) – položen kamen temeljac za Svetište**
- **Šesti, sedmi i deveti mjesec 2. godine kralja Darija**
 - Ljeto, jesen, zima

Likovi u Hag

- Uz Hagaja najprije
 - Dvije osobe 5x 1,1.12.14; 2,2.4:
- Zerubabel i Jošua
 - Zatim 3x 1,12.14; 2,2:
- Zerubabel, Jošua i *Ostatak*
 - + 2x sam Zerubabel (Hag 2,21.23)
 - Zerubabel u Hag 1,1
- Upravitelj Judeje, usp. Neh 5,14; 12,26
 - Jošua u Hag 1,1.12.14; 2,2.4 (usp. Zah 3,1.3.6.8.9; 6,11)
- Veliki svećenik
- Ime skraćeno u Ješua (Ezr 3,2.8; 5,2; Neh 12,10)

Sadržaj u Hag

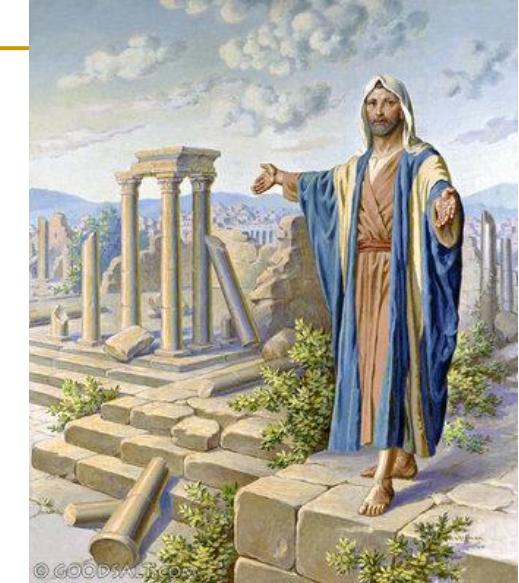
□ Glavna tema 11x

- Dom (*bet*): Hram ⇔ obiteljske kuće
 - Hram 1,2.14; 1,4; 1,8; 1,9:
- 8x Dom Jahvin (1,2.14), ovaj dom (1,4; 2,3.7.9), dom (s članom 1,8); moj dom (1,9)
 - Obiteljske kuće 1,4.9:
- 3x Vaše kuće (1,4), svatko u svoj dom (2x 1,9)
 - Prilike PRIJE GRADNJE 1,6.9.10:
- Umjesto mnogo – malo (6.9)
- Nebo uskraćuje rosu (10)
 - U prvom *izravnom* proroštvu (2,10-19), odgovor Hagejev u 2,16:
- Tko je došao do žita po 20 mjerica našao je samo 10; tko je došao do bačve po 50, dobio je samo 20

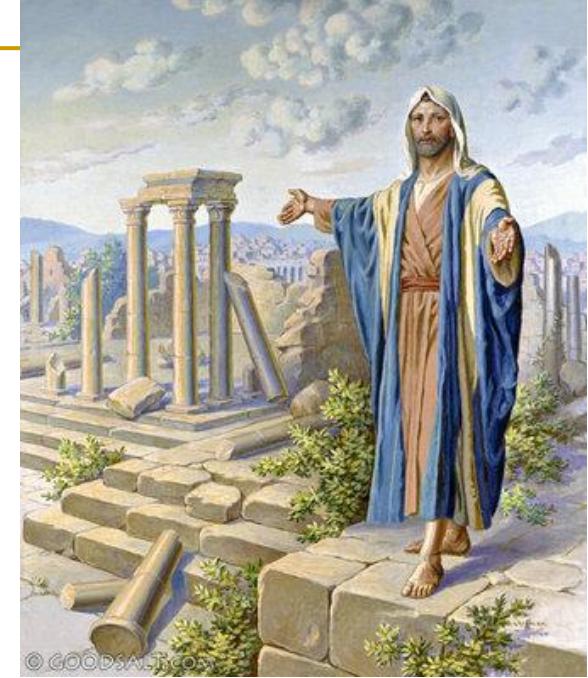
Plodovi izgradnje

- Prije 2,17:
 - Udario sam vas, ali nitko da dođe k meni
 - Poslije datum u 1,15, zbivanje u 14:
 - 24. 6. Zerubabel, Jošua i Ostatak
 - יהה im budi duh, rade (1,14 usp. 13)
 - Trostruki poziv na jakost (2,4)
 - Zerubabelu, Jošui, svemu narodu 2,4
 - Obrazloženje: „Ja sam s vama” (4), sidrište u Izlasku (5)
 - Plodovi u 2,19:
 - Blagoslovit ču: sjeme, lozu, smokvu, nar i maslinu (2,19)
 - Prednost Drugoga Hrama, Božji govor (2,9)
 - Imat će veću slavu (9)
 - Dat ču mir (9)
 - Usp. Mir vam svoj dajem (Iv 14,27)

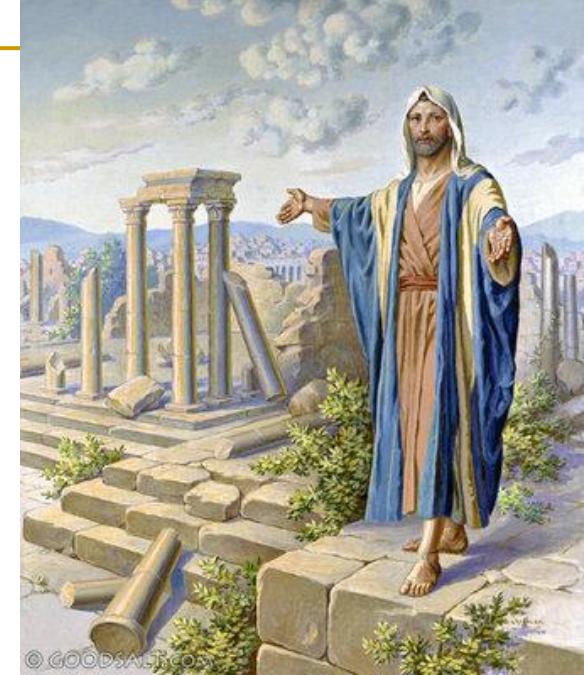
Apokalipsa u Hag

- Bog najavljuje univerzalnu akciju u 2,6:
- *Protrest ču 3x 2,6s.21*
 - Am 1,1: *potres* u Jeruzalemu
 - Pred kraj ponavlja Zerubabelu (2,21s)
 - Svetmirski razmjer 2,6.21:
- *Potres neba i zemlje, mora i kopna*
 - Obraćenički vid 2,7:
- *Potres svih naroda (2,7)*
 - Bogoštovni karakter (2,7):
- **Njihovo blago prinos u Hram**

Zaključak knjige

- Drugo *izravno* proroštvo (2,20):
 - Istoga 24. 9., za Zerubabelu
 - Sadržaj 2,21s kao 2,6s
 - Kozmički potres (21) i obaranje kraljevstava (22)
 - Usred užasa završna utjeha u 2,23:
 - Zerubabel „moj sluga“ (23)
 - „uzet ću ga“ – teološki glagol (23)
 - usp. Post 5,23; 2 Kr 2,10; Am 7,15
 - Pečatni prsten na Božjoj ruci (23)
 - Značaj cijele Knjige:
 - Važna nadopuna uz Ezr 1-6
 - Poruka:
 - Ako gradimo *Crkvu*, Bog nam obećava blagoslov i mir

Duša mi žeda (Ps 42/43)

Musical notation for the first line of the song. The key signature is G major (one sharp). The time signature is common time (4/4). The melody consists of quarter notes and eighth notes. The lyrics are: Du - ša mi že - đa Bo - ga ži - vo - ga o. The notes are labeled with letters above them: e, C, e.

Musical notation for the second line of the song. The key signature is G major (one sharp). The time signature is common time (4/4). The melody consists of quarter notes and eighth notes. The lyrics are: kad ču mu li - ce gle - da - ti -. The notes are labeled with letters above them: D, C, G.

Zaharija – prorok koji kruni kralja

יְהוָה
Spomenuo se
Sjeća se, pamti

Michelangelo: Zaharija, Capella Sixtina

U Evandelju

- Pismo se ispunja 19,37:

■ Gledat će mene koga su proboli (Zah 12,10)

- Slavno proroštvo u Zah 9,9:

■ Kralj ti tvoj dolazi (9,9)

- Magaričin magarčić (Mt 21,5; Iv 12,15)
- Što radi Zaharija u 11,13?

■ po Božjem nalogu baca 30 srebrnjaka u Hram

- Mene su procijenili (11,13; usp. Mt 27,9s)

■ Ime Zaharija

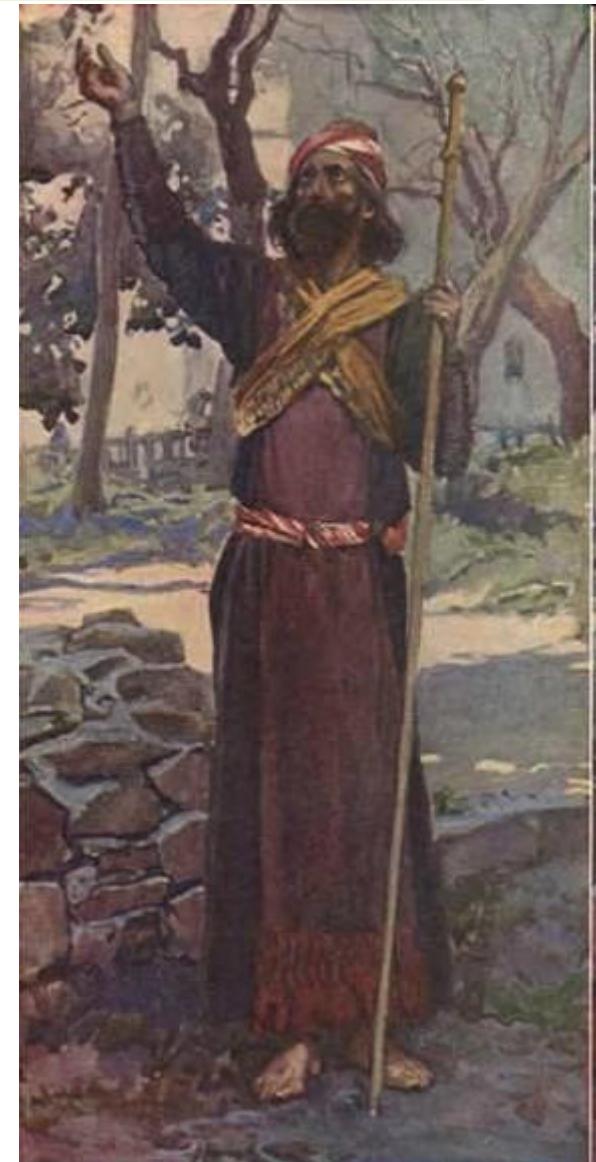
- Krstiteljev otac (12x u Lk 1 + Lk 3,2)
- Zaharija ubijen u Hramu (Mt 23,35; Lk 11,51)

Triumphal Entry of Jesus into Jerusalem.
Wer ich Gott trachte zu Reiten auf den Esel, der antrete Seine Kindes und fröhliche sei auf dem Esel. Das soll aber, was vorigen uns
nachfolgen, nicht ausreden: Gefallen vom Esel Zweck, gefügt ist, der da kommt in den Armen des GÖTTEN! Gefallen in der Söhle!
so Psalms. Ps. 11, v. 5, R.

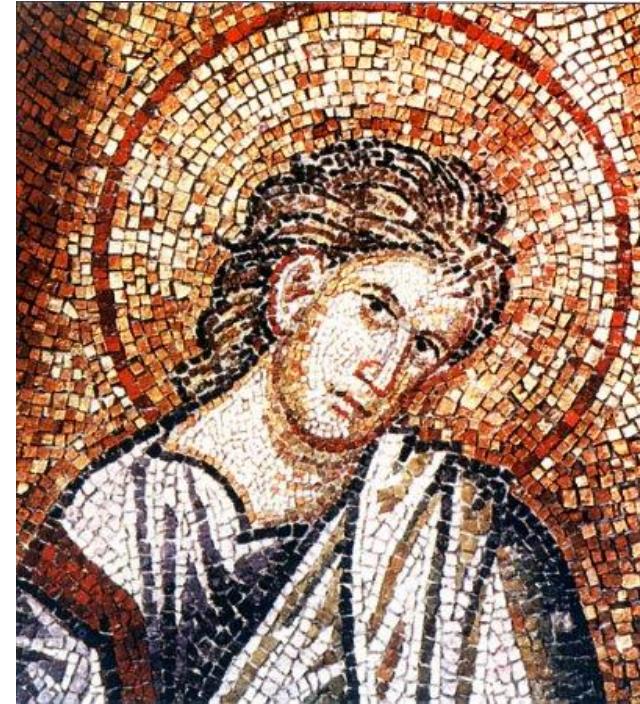
Prorok

- Kao Hab i Hag, s Hagajem već u Ezr 5,1
- Titula נבִיא *nabî* (imenica 12x u Zah + 3x glagol) 1,1.7 ⇔ 7,1.8 bez titule
- Zaharija, prorok 1,1.7 (3. l.)
- Prijašnji proroci 1,4; 7,7.12
 - Pozivali: Obratite se (1,4)
 - Po njima יְהוָה govorio dok je Jeruzalem bio u miru (7,7)
 - Slao po svom Duhu svoje riječi (7,12)
- Božji sluge (1,6)
 - Bog im daje svoje riječi i odredbe (1,6)
- Proroci u „onaj dan“ (13,2)
 - Uklonit će prroke i duh nečistoće (13,2)

Formule

- Proročka formula 9x
- 4x Dode riječ Gospodnja Zahariji
1,1.7; 7,1.8
 - + dode riječ Gospodnja 8,1
- 4x Dode riječ Gospodnja meni 4,8;
6,9; 7,4; 8,18 (bez titule „prorok“)
 - Prvi ustroj Knjige: Zah 1-6.7-14
 - Glasnička formula:
- Ovako govori יהוה 20x
 - Formula riječi Gospodnje:
- נאם יהוה *n'um 'Adonaj* 20x
 - Svjedočenje iz iskustva:
- Govori יהוה 3x 1,3; 4,6; 7,3

Vrijeme radnje

- Referenca: Zah 1,1.7; 7,1
- Kralj Darije (= obnova Hrama)
usp. Ezr, Dn, Hag
 - Ezr 6,15: Hram dovršen 3. (KS 23.) 12. 6.
 - Datum u Zah 1,1.7
- 8 mjesec 2. g. (1,1) – Riječ Zahariji
- 24. 11. 2. g. (1,7) – Riječ Zahariji
 - Datum u Zah 7,1
- 4. 9. 4. g. (7,1) – Riječ Zahariji
 - Usp. Hag 1,1.15; 2,10:
 - 1. 6. 2. g. (1,1) – Riječ po Hagaju
 - 24. 6. 2. g. (1,15) – počeli graditi (1,14)
 - 24. 9. 2. g. (2,10) – Riječ Hagaju

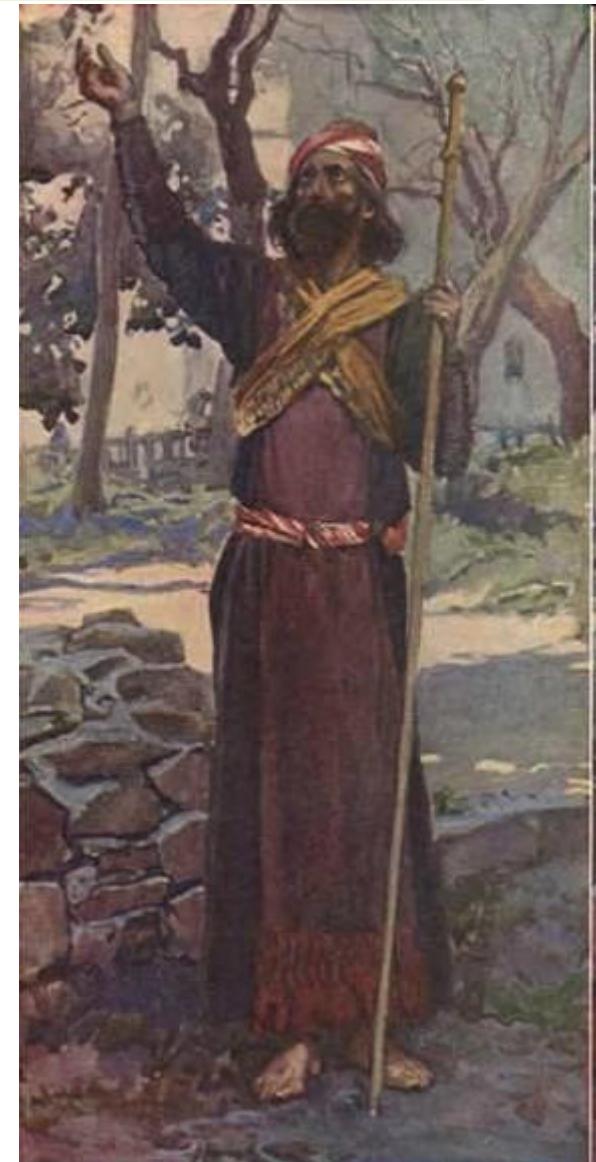
Mjesto, program

- **Jeruzalem 28x**
 - U Zah 1-6: 4x (1,12.16; 2,6.8)
 - U Zah 7s: 6x (7.7; 8,3[2x].4.8.15)
 - Zah 9-11: 1x (9,9)
 - Zah 12-14: 17x 12,2[2x].3.5-10; 13,1; 14,2.4.10-12.16s
 - **Značenje Jeruzalema u Zah 1,17; 2,16; 3,2**
- **יהוה izabire Jeruzalem**
- **Božji programatski poziv u 1,3:**
 - Glasnička formula + Riječ Gospodnja + govori יהוה
- **Vratite se k meni i ja će u se vratiti k vama!**
 - Dvostruko obraćenje ***16. 5. 2023.

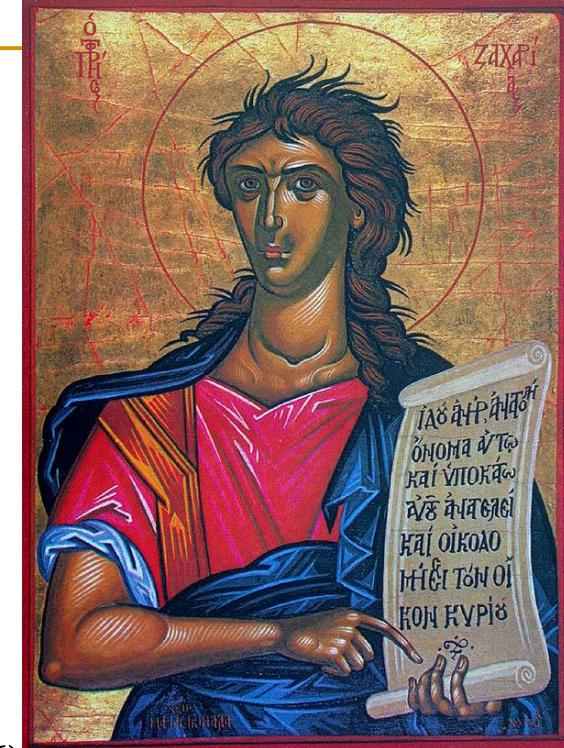
Glavni likovi (1)

- Zaharija – imenom 4x u 1,1.7; 7,1.8
- „Andeo koji je sa mnjom govorio”
cca 20x u Zah 1-6
- Jošua 6x imenom u 3,1.3.5.8s; 6,11
 - „veliki svećenik” (3,1.8; 6,11) usp. Hag
 - Bog ga pokazuje Zahariji (3,1)
 - S prljavim odijelom (3,3)
 - Andeo mu govorи (3,6): bude li slijedio Zakon, vladat će
 - Zaharija ga treba okruniti (6,11)
- Satan 3,1s – Zaharijino viđenje
 - Zdesna Jošui „da ga tuži” (3,1)
 - יהוה njega kori (2x 3,2)

Glavni likovi (2)

- Izdanak (Zah 3,8; 6,12) – riječ Jošui
 - Dovest će Izdanak, Slugu svoga (3,8)
 - Izdanak će graditi Svetište (2x 6,12s)
 - On će vladati na prijestolju (13)
- Zerubabel (Zah 4,6s.9s)
 - Usp. izabrani Božji pečatnjak u Hag 2,23
 - Njemu riječ: Ne silom, nego Duhom (4,6)
 - Postavit će zaglavni kamen (7)
 - Postavio temelje, sagradit će Dom (9)
 - S viskom u ruci (10)

Ispisano: Zah 6,12b

Vidjenja

- Konjanici obilaze svu zemlju 1,7-17
- Rogovi i kovači: napadači i branitelji Jeruzalema (2,1-4)
- Mjerač mjeri Jeruzalem (2,5-17)
- Jošuine velikosvećeničke haljine (3,1-7)
 - Najava Izdanka (8-10)
- Sedmerokraki svijećnjak i masline (4,1-5.11-13)
 - Proroštvo Zerubabelu 6-10
- Leteća Knjiga prokletstva 5,1-4
- Zloća odvedena u Šinear (5,5-11)
- Bojna kola obilaze cijelu zemlju 6,1-8
- Jošuina krunidba (6,9-15)

Ton proroštva

- Prva Božja poruka 2x קצף u 1,2:
- יהוה se ljuto razljutio na vaše oce
- Korijen: קצף qasaf 7x u Zah
 - potvrđuje podjelu 1,2.15 ⇔ 7,12; 8,14
- „Velikom se ljutnjom ljutim” na narode (3x קצף 1,15)
- Velika ljutnja na Zaharijine slušatelje (קצף 7,12)
 - jer nisu poslušali Toru (7,12)
 - Novozavjetna Tora (7,9)?
 - „činite dobrotu i milosrđe svatko svome bratu”
= ljubite jedni druge (Iv 13,34;15.12.17)
- „Vaši su me oci ljutili” (קצף 8,14)
 - Pa sam spremao zlo, a sada spremam dobro (15)
 - Je li to priprava za dva završna proroštva 9,1; 12,1?
- 2x „osuda” אַשְׁמָה mašša Zah 9-11.12-14 (usp. Nah, Mal)

Zaključna tema

- Najava u 14,1:
 - Dan za יהוָה – dan Gospodnji
 - Apokaliptička formula „u onaj dan” 22x u Zah
 - U Zah 12-14 (druga „osuda”): 17x
 - Koji dan (14,16)?
- Blagdan Sjenica (15. 7. + 7 dana)
 - Zbivanje u tome danu (14,16):
- Ostatak svih naroda redovito dolazi pokloniti se kralju, Jahvi Sabaotu
 - יהוָה kralj nad svom zemljom
- NZ: Bog kralj
 - Blagdan Sjenica u Iv 7,37
- Ako je tko žedan, neka dođe k meni, neka piće
 - Žive vode poteći će iz Jeruzalema (Zah 14,8)

Značenje Knjige

- Zbog naše zloće (5,8)
sam Bog je proboden (12,10),
- ali zbog njegova Duha
kajemo se (12,10)
- Jeruzalem – *Crkva je mjesto
za sve narode* (14,16)
- u kojem mogu prihvatići Boga za Kralja (14,16)
 - Kraljevstvo Božje, nebesko (NZ)
 - Veliki svećenik prima krunu od proroka (6,11),
 - Ali kruna ostaje u svetištu kao spomen (6,14)
 - I Božji narod (*Ostatak* 13,8; 14,2) i
pogani (*Ostatak* 14,16) trebaju obraćenje

